

K ö r

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2009. szeptember

Pulisok, figyelem!

XVII. Országos Szakmai Találkozó, Paks, 2009. szept. 18–20.

Meghosszabbítottuk a Paksi OT jelentkezési határidejét **szept. 04-ig**,
és kedvezményes díjat kérünk mindenkitől!

A jelentkezési lap letölthető a honlapról (de telefonon kérhető az irodától is).

A jelentkezés a részvételi költség befizetésével válik érvényessé.

A találkozó házigazdája:
Önzetlenül Környezetünkért, Otthonunkért
Munkacsoport Alapítvány
7030 Paks Tolnai út 10.;
okoalapitvany@gmail.com
Háziasszony: Jantnerné Oláh Ilona
jantnerneoili@gmail.com
20/354-3448

A találkozó mottója:

„Darwin nyomában – Paks másik arca – a sokféleség tükrében”

Mit/kit hozzatok?

- fiatalokat, jókedvet
- kényelmes cipőt, megfelelő öltözetet (és a szokásos túrakészletet) a sétákhoz, kiránduláshoz
- a pénteki „Terülj, terülj, asztalkám!”-ra sok-sok otthoni finomságot, itókát,
- saját öreg, öblös, szép bögrét a szomjoltó iszogatásához

Bizalommal, szeretettel és kíváncsian várjuk jelentkezésüket!

Paksra vonattal körülményes utazni, busszal sokkal jobb. A buszpályaudvarról gyalog kb. 20 perc az ESZI (Energetikai Szakközépiskola) Kollégium, de van helyi busz is a pályaudvarról minden óra 40 perckor. Ezzel a Barátság útig kell menni, s onnan már csak 5 perc a kollégium.

Program

2009. szeptember 18. péntek

Időpont	Program	Helyszín
13:00–15:00	Regisztráció, szálláshely elfoglalása	ESZI kollégiuma (2-3 ágyas szobákban) Gagarin u. 2.
16:00–16:30	Megnyitó: <ul style="list-style-type: none"> • Victor András, az MKNE elnöke • Faller Dezső a Körny. és Mezőgazd. Biz. elnöke • Civil szervezetek és intézmények bemutatkozása	Városi Művelődési Központ nagy klubja
16:30–18:00	MKNE aktuális feladatai	
18:00–19:00	Vacsora – „Terülj, terülj, asztalkám”	VMK nagy klub
19:00–reggelig	KUL-TÚRA , avagy a kultúrházak éjszakája – ismerkedés Paks nevezetességeivel	A város egész területe

2009. szeptember 19. szombat

Időpont	Program	Helyszín
08:00–09:00	Reggeli (túraöltözetben)	Ált. isk.
09:00–12:00	Diavetítés (Farkas Sándor), majd túra a DDNP Ürgemező tájegységén (tanösvény megtekintése)	Ált. isk. és Ürgemező (busszal)
12:00–13:00	Ebéd	Dunakömlődi Halászsárda (busszal)
14:00–16:00	Séta a Lussoniumhoz	Dunakömlőd
16:00–20:00	Séta az óvárosban – ismerkedés Paks természeti értékeivel (Gárdonyi-kilátó, Szentháromság tér, gesztenyefasor, Bazársor, Ali baba fája)	Paks
20:00–	Vacsora	Ált. isk.

2009. szeptember 20. vasárnap

Időpont	Program	Helyszín
08:00–09:00	Szálláshely elhagyása, reggeli	Ált. isk.
09:00–12:00	A Paksi Atomerőmű Látogatóközpontjának megtekintése	Paksi Atomerőmű (busszal)

JELENTKEZÉSI LAP
MKNE XVII. Országos Szakmai Találkozója, 2009. szept. 18–20., Paks

A részvételi díj 11 000 Ft/fő
(az ÖKO Munkacsoport Alapítvány támogatásának köszönhetően)
(15 évnél fiatalabb gyerekeknek: 7 000 Ft)
(1 éjszaka reggelivel 2 100 Ft/fő. Ha valaki csak szombaton jön, vagy már szombaton
elmege, akkor neki ennyivel kevesebb.)

Név: .....

Lakcím: .....

E-mail: .....; Telefon (lakás v. mobil): .....

15 év alatti: igen / nem

Vegetáriánus étkezés: igen / nem

Tervezett részvétel:

Péntek		Szombat			Vasárnap
du.	szállás	de.	du.	szállás	de.

A jelentkezési lapot kérjük **szeptember 04-ig** elektronikus vagy postai úton eljuttatni az Egyesület irodájába. (mkne@mkne.hu; 1397 Budapest, Pf.: 530.; Fax: 321-4796)

A részvételi költséget kérjük szintén **szeptember 04-ig** átutalni (17000019-11704959; megjegyzés: OT) vagy személyesen eljuttatni az Egyesület irodájába.

GRATULÁLUNK, BIA!

LEHOCZKY- DÍJ

Április 25-én az Országgyűlési Biztosok Hivatalában került átadásra az idei Lehoczky-díj. Kuratóriumi elnökként Czippán Katalin ismertette a jelöltek nevét, majd kihirdette, ki a kitüntetett:

Dr. Németh Ibolya

Akit mindannyian Biának hívunk.

Pécsett a Pollack építészmérnök-tanár szakán, majd bölcsészkaron pedagógia szakot végzett és ledoktorált. A Pedagógia Tanszéken módszertant tanított, intenzíven tanulmányozta a külföldi szakirodalmat, tapasztalatait közzétette, így a szakma sokat tanult tőle.

Minden hallgatóját elvitte erdei iskolába. Velük csinálta meg a „Zöld Ödön a Földgömbön” című multimédiát.

Sok pedagógus-továbbképzést szervezett, akkreditált és vezetett.

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület elnöke is volt. Évekig szerkesztette az egyesület „Módszerkosár” című kiadványát. Könyveinek, publikációinak a sora hosszú.

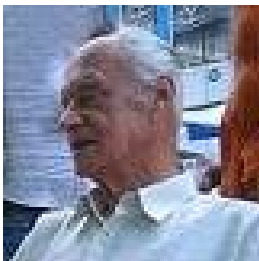
Jelenleg bölcsődében dolgozik, ahol a kicsiknek igyekszik minél több természeti élményt szervezni. Falugondnokokat is tanít. Elkészítette számukra az „Ember és környezete” című tantárgyhoz a jegyzetet.

Lakóhelyén, Cserkúton, folyamatosan részt vesz a közösségépítésben, egy fenntartható falu létének kiépítésében.

A Lehoczky-díjhoz gratulálunk!

További munkájához sok sikert kívánunk!

Tiszteletbeli tagunk, Schmidt Egon író, Kossuth-díjat kapott.

2009. március 15.

Gratulálunk!

„Egyáltalán nem számítottam erre a díjra, nagy és örömteli meglepetés volt számomra” – mondta el az MTI-nek Schmidt Egon író, ornitológus, miután a Parlamentben a természetvédelem, különösen a madárvédelem terén végzett alkotómunkája, népszerűsítő publicisztikai, oktató-nevelő tevékenysége elismeréseként átvehette a Kossuth-díjat.

Volt

Iskolazöldítés

Sikerrel befejeztük Seregélyesen az IZ-továbbképzést. A záródolgozatok maradéktalanul beérkeztek. A tanúsítványokat kiadtuk.

Szintén sikerrel fejeztük be Seregélyesen azt az IZ-SNI képzést, amelyben a környezeti nevelés és a sajátos nevelési igényű gyerekekkel való foglalkozás módszertana egymásra épülve kapott helyet. Jelenleg érkeznek a záródolgozatok.

Az Erzsébetvárosi Pedagógiai Intézetnek tavasszal benyújtottunk egy képzési tervet, amely a természetes környezettel alig rendelkező körzetek mégiscsak lehetséges szabadtéri nevelési lehetőségeiről szól. Erre sajnos még mindig nincs válasz. Ez valószínűleg az jelenti, hogy nem sikerült támogatást szereznie hozzá a Pedagógiai Intézetnek.

A kistérségi zöldítési igények felmérésével kapcsolatban sajnos alig jutottunk előbbre. A szétküldött kérdőívekre kapott válasz elég „vékony”.

Az Ökoiskola-hálózat megújítása

Az OFI megbízásából egyesületünk kapta azt a feladatot, hogy – egy szakértői csapat elemző munkájára támaszkodva, s figyelembe véve a társadalmi értékelés során beérkezett véleményeket – összegezze a tapasztalatokat, s fogalmazzon meg egy „végleges” javaslatot az ökoiskola- rendszer megújítására. Ezt a munkát nagy örömmel, lelkesedéssel (s a megrendelő meglegedésére) elvégeztük. A javaslatot leadtuk.

A legfontosabb javasolt változások: a kritériumrendszer egyszerűbb, a hangsúly az elért eredményeken van (s nem a vállalásokon), a kritériumrendszer folyamatosan megújul, kötelező kritérium nem sok van, viszont a kritériumok minden tartalmi területén el kell érni a lehetséges pontszám 1/3-át. A szervezet egészét érintő legfajsúlyosabb javaslat, hogy pályázat alapján régióként létesüljön 2-2 „bázis-ökoiskola”, amely – plusz támogatásért – koordináló, segítő feladatot látna el az adott régióban.

Ismét puli-díjakat osztottunk

Mindenki nagy öröme, a márciusi közgyűlésen tovább bővült a „puli-tulajdonosok” listája:

két fekete és két szürke, valamint egy fehér puli kutyus is új otthonra talált.

Fehér pulis lett:

Csapóné Tábori Hajnalka

Egy ciklusban az egyesület elnökségének is tagja volt. A 2008-as debreceni OT egyik háziasszonya és lelkes szervezője. Életre keltette a debreceni Szellőrózsákat, és élteti őket, úgy, hogy nem látszanak hervadni. Sokunknak felejthetetlen emlék a daruvonulással egybekötött választmányi ülés, valamint Hajni szakavatott „idegenvezetése” Debrecen környékén és a Hortobágyon.

Szürke pulit kaptak:

Barna Panni

Barna Imréné – azaz Barna Panni – már a hőskortól kezdve tagja egyesületünknek. Az első puli-díjakat 1996-ban osztottuk ki, s ő már 1998-ban kapott fekete puli díjat. (Ő volt a 11. a díjazottak sorában.) Nyilván már az akkori vezetőségnek is feltűnt, hogy Panni

milyen szívvel-lélekkel végzi környezeti nevelői munkáját. Mindenhol ott van, ahol segíteni kell: rendezvényeken, találkozókön, gyerekprogramokon. Bölcs nyugalma, sugárzó gyerekszeretete (és emberszeretete!) nagy kincse egyesületünknek. Óvónóként kitűnő erőssége a kézművesség – és általában mindenféle gyakorlati tevékenység. Ha bárki kíváncsi volna arra, hogy mivel is érdemelte most ki a szürke puli díjat, csak kérdezze meg azt a több száz gyereket, akinek ő gyúrta saját kezével a sok kiló tésztát, hogy legyen miből formázni és sütni a mézeskalácsot az Ökokarácsonyon.

Hársas Éva

Hársas Oszkárné, Éva az egyesület azon tagjai közé tartozik, akik csendesen, rendszeresen ott vannak, ahol tenni kell valamit. (pl. OT, Ökokarácsony). Jó kedélyével, optimizmusával, kiegyensúlyozottságával, felelősségével mindig továbblendíti a dolgokat. Évekig volt a választmány tagja, és jelenleg is az. Második éve áldozatos munkával szerkeszti a KÖR-t.

Fekete pulisok lettek:

Budayné Kálóczi Ildikó

A KN fáradhatatlan „harcosa” gimnáziumi tanárként, a Szerkő Egyesület motorjaként és még sok más területen is. Több mint egy évtizede tagja az egyesületünknek; a debreceni csoportban tevékenykedik. Tavaly ő volt az egyik fő szervezője és háziasszonya a debreceni OT-nak, melyet nagyon sok munkával és lelkesedéssel végzett. Akik ott voltak, igazán jól érezték magukat

Szilágyi Ákos

Ákos a BEAGLE-projekt elindítója, melyben nemzetközi szinten is képviselte egyesületünket Kelen Gáborral, és harcolt a minél jobb szerződés megalkotásáért. A Köröcske – azaz ifjúsági csoportunk – aktív tagja és szervezője, kirándulások és közös programok szervezése által. Külföldről hazatérve reméljük, ismét visszatér közénk, még aktívabban.

Fesztivál Dörögdön

Különleges élményben volt részem ezen a nyáron!

Taliándörögdi polgármestere felkért, hogy a Dörögdi Fesztiválon szervezzek zöld programot. Aki szereti és figyelemmel követi, tudja, hogy a Művészetek Völgye rendezvény az idén elmaradt. Az érintett kis falvak önállóan szervezték meg a saját

fesztiváljukat. Taliándörögdön július 10-e és augusztus 9-e között sok izgalom és még több munka után igen színvonalas programokat szerveztünk. A falu honlapján, a taliandorogd.hu-n megnézhetitek.

Változatos zenei programok, a jazz világának színe-java, stand up műsorok követték egymást.

Mi az általános iskolában szerveztünk programokat, és a Zöld Zugoly nevet adtuk magunknak. A helybéli tanítónő, Török Ildi és kis tanítványai, az én ZÖLDÖK-öseim a Budai Nagy Antal Gimnáziumból, a Köröcskések és az érett korosztály az egyesületből sok-sok önkéntes munkával, azt hiszem igazán színvonalas programot nyújtott az érdeklődőknek. Két-háromszáz látogatónk lehetett, ami a zöld udvarok látogatottságát tekintve nagy sikernek számít.

A rendezvényről készítek egy hosszabb beszámolót, amit majd elolvashattok a honlapunkon. Ebből megtudhatjátok, hogyan sikerült az MKNE-t széles körben megismertetnünk az emberekkel.

Nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk, és a későbbiekben tervezzük az együttműködést a faluval. Dörögd csodálatos helyen fekszik, kedvesek és barátságosak az emberek, hihetetlen sok kreativitással. Küzdenek a túlélésért, nagyon nagy a munkanélküliség. Ezért is volt fantasztikus, ahogy mindenki megmozdult, hogy ezzel a rendezvénnyel a falut támogassa.

Köszönet minden résztvevőnek.

A képen a dörögdi kisiskolások és tanítónőjük látható a fesztiválpólónkban fesztíve.

Darvas Kata
dörögdi bebíró

Tagjaink írták

Kedves MKNE-tagok,

Csatolom a május 23–24-i KÖRFESZT beszámolómat. Azt hiszem, környezeti nevelők számára is nagyon érdekes lehet. Közösségi együttműködési technikákról szolt, fenntartható (fennmaradó) közösségek érdekében.

A beszámolómban kevesebbet foglalkozom a kifejezetten környezettudatosági elemekkel (mert azok most kisebb újdonságot hordoznak), de a beiktatott linkeken ezeket is megtaláljátok.

Barátsággal,

Könczey Réka

Beszámoló a 2009. május 23–24-i KÖRFESZT-ről (Közösségi Önségítő Rendszerek Fesztiválja)

Web: <http://www.korfeszt.net>

A hivatalos beszámolóból: KÖRFESZT – Közösségi Önségítő Rendszerek fesztiválja – Miközben mindenki várja a gazdasági válság enyhülését, és a magyar kormány által követendő útról vitatkozik, vannak, akik új utakat keresnek maguk és közösségeik

számára. A KÖRFESZT azokat a **közösségi technikákat** mutatta be, amelyekkel csökkenthetjük a válság hatásait, és egy szolidáris gazdaság alapjai lehetnek. Sokféle megoldást ismerhettünk meg a telekocsirendszerrel a klímabrigádokig, hitelkárosultak érdekvédelmi szövetségétől a helyi pénzekig és az ingyenboltig. A KÖRFESZT lehetőséget adott, hogy bekapcsolódjunk már működő hálózatokba, vagy csak egyszerűen ötleteket, praktikákat gyűjtsünk a saját jövőbeni kezdeményezéseikhez.

Saját élmények:

Ez az első ilyen hazai nyilvános összejövétel, ámbár már évek óta érett volt rá a helyzet. Végre! Ingyenboltot sem itt láttunk először, nálunk például a Karitászi teszi. De milyen jó, hogy sokféle neve van!

Kalákaszervezés jó (ismerősök nélkül is gyakorolható) módjait és kulcspontjait mutatták be. Fűzépítményeket, fűznövesztményeket mutattak (dián), de olyat, hogy ujjongtunk tőle!

Tudtátok, hogy kalákát hivatalosan már legfeljebb részletesen dokumentált alapítványi/egyesületi eseményként lehet adómentesen letudni? (A jogszabály-módosítást a Falufejlesztési Társaság menedzseli, kalákakártya-alapú lesz, ha lesz).

Párhuzamosan túl sok minden zajlott, dönteni kellett, miből maradjak ki. Ezeken vettem részt:

- Fürdőépítő és fűzépítő kalákák Erdélyben és Magyarországon (műhely)
- Szövetkezetek Mo.-on (kerekasztal-beszélgetés)
- Kritikus lakossági csoportok (fórum) – számomra érdektelen volt
- ...kistérségek fejlesztése: fair trade Magyarországon? (kerekasztal-beszélgetés)
- Alternatív gazdaság – pPnzalternatívák: a kagylótól a jelig: kitörés az uralomra jutott absztrakció hatalmából (kerekasztal-beszélgetés)
- Alternatív gazdaság – Bezzeg nyugaton! – a közösségi pénz külföldön régen és ma (kerekasztal-beszélgetés)

Ezeken nem vettem részt, bár szerettem volna:

- Alternatív gazdaság – helyi összefogások pénzzel és pénz nélkül (kerekasztal-beszélgetés)
- Hogyan szervezzünk szövetkezetet?
- Bemutatkoznak a cserekörök, cserefajták problémái, megoldásuk
- Közösségi szigetelés: Csináld magad!!!
- Alternatív gazdaság – A kamatos pénz rendszer és a fosszilis alapú civilizáció végórái?

Helyi pénzek

Sokat hallgattam a közgazdászok vitáit, mert a törvényes fizetőeszközökön felüli/melletti pénzhelyettesítők természete régóta érdekelt. Szívességbank (kb: könyvelt kaláka), Talentum-kör, cserekörök, regionális pénzek (USA) ... Többen tudtak egymásról, és elhangzott, hogy 14 működő cserekör van az országban. A végkifejlet vasárnap délutánra: többféle jogszabály-módosítást kezdeményezünk: először a helyi (regionális) pénzhelyettesítők működésének feltételeit – melyek EU-szerte megvannak – dolgozza ki

a kormányzat! Másrészt fizetőeszköznek az állam is fogadja el azt! (például a Zhelyi pénzeszközzel a Zkörnyéki közfoglalkoztatottak, segélyezették járulékuk egy részeként, mert ők úgyis azokat a helyi alapszolgáltatásokat és árukat keresik, amelyek a Zhelyi pénzen is megvehetők). Levezették, hogy amíg nem javul a joghelyzet, a helyi pénzrendszernek mindenképpen részben forintos fizetésének is lennie kell, amivel a forgalmi adót befizeti. Alternatíva, érdekesség vagy éppen kitörési pont, hogy amíg a jogi szabályozás nem változik a felvidéki helyi pénzrendszerrel ismerkedünk (ad absurdum: abba belépünk). Őket nem nyomorítják annyira az adójogszabályok, mint a hazai összes próbálkozást. A harmadik típusú javaslat a csoportos áfaalanyiságot, adóalanyiságot célozza (i.e.: „cégen, szervezeten” belüli belső termelés ne adjon áfát). A javaslatok még nem öltöttek hivatalos formát.

Akiket a helyi pénzek, pénzhelyettesítők további ismeretei érdekelnek, annak ezt a linket ajánlom: <http://spreadsheets.google.com/pub?key=rtaMwpXqxfP65JPTTHjlqrg&gid=3>
Gál Marcellt pedig mindenkinek ajánlom, bárcsak minél többen bírnánk követni például ezt: <http://www.eleg.hu/tiki/tiki-index.php?page=ElszamolasiRendszer>

Szövetkezetek

Pórias megfogalmazásban: olyan cégek, amelyek megalapításához nem kell túl nagy tőke. Számomra teljesen idegen terület volt a szövetkezetiség. Igyekeztem behozni valami keveset a lemaradásomból. Példákat hallottunk különféle szolgáltató és néhány árutermelő újfajta szövetkezetéről. Néhány meglepőbb tevékenység (az oktatáson, szociális ellátáson felül): közterület-felügyelet, hulladékkezelés, renoválás, faluszépítés, varroda, napkollektor-gyártás, biobrikettgyártás, teleház-szolgáltatások. Telepengedély kell (ha kellene cégnek is). Iparüzési adót fizetniük kell (amikor elérik azt a szintet, amikor már a cégeknek kell). Közfeladat átvállalásáért (önkormányzat számára törvényben megszabott kötelező ellátás átvállalásáért) nem kapják meg a normatívát.

Még néhány gondolat az előadóktól és közbeszólóktól:

A takarékoság előny volt, szegényné tették.

A bank olyan pénzt teremt, amiért más ad értéket, és a bank szedi be a kamatot.

A kalákatartozás nem inflálódik.

Megvett áruink 99%-át kevesebb mint hat hónapig használjuk.

Lóránt Károlyra hivatkozva hangzott el, hogy az alapszükségletek 70%-a 100 km-en belül ellátható.

Termékek tervezett elavulása (időzítés); erkölcsi elavulása (divat), v.ö. 1950-es ipari tervezési szakcikkek

1 kuka háztartási hulladékhoz még kell 70 kuka termelési hulladék is.

Csak ne hagyják abba a termelést!

Talentum-kör (még a múlt évezredből) http://www.etk.hu/talentum/index.shtml?AA_SL_Session=de819bef89c0413f7a1e6ed45a3f3d45&x=17463

<http://szivessegbank.hu/node/89>

SZÖVET

<http://elotisza.hu/szovetseg.php?PHPSESSID=1140dc1948a760da40451f3f901592a3>

Duna-Ipoly helyi termékhálózat:

<http://magosfa.hu/hu/helyitermekek>

<http://magosfa.hu/hu/helyitermek>

A jelen jogi környezetben nem működhet sem a kaláka, sem a közösségi pénz. A fiskális erőszakszervezet (APEH) ugyanis ellenérdekelt. Ezt kéne feloldani.

<http://helyipenz.linkpark.hu/>

Az új tanév tervezése előtt!

Májusban részt vettem egy múzeum és iskola kapcsolatát vizsgáló kutatás záró munkakonferenciáján.

Az előadók és a témák már érzékeltetik, milyen fontos dolgokról volt szó:

Vásárhelyi Tamás: A kutatás rövid bemutatása

Németh András: Múzeumpedagógia a felsőoktatásban

Karlovitz János: NAT, kerettanterv és múzeum

Bárd Edit: Országos felmérés az iskolák „múzeumhasználatáról”

Sinkó István: A „legjobb gyakorlat” felmérésének bemutatása

Bárd Edit: Kompetencia alapú oktatás a múzeumban

Palotai Ilona: Nem szakrendszerű oktatás és múzeum

A délutáni műhelymunkák három témája közül az elsőt választottam, melyek eredményét a kutatási jelentésbe beépítik.

Sinkó István: Minden, ami a legjobb gyakorlat szerint történhet múzeum és iskola között

Hemrik László: Mit vár a múzeumi terület a közoktatás szereplőitől, és mit nem tud nyújtani?

Vásárhelyi Tamás: Mit ajánlunk a döntéshozóknak múzeum és iskola kapcsolatával, a kulturális örökség közoktatási felhasználásával kapcsolatban?

Jó érzéssel töltött el, hogy sok példát tudtam felsorolni a saját és a múzeumi csoport gyakorlatából.

A kellemes nyár után, újult erővel láthatunk munkához.

Várom további programjavaslataitokat!

Tatainé Erzsébet

Versek, szépségek

A fiatal, játékos kedvű költő, Varró Dániel verseiben bűbáj és varázslat rejlik. A szójátékok, a rímek engem megérintettek... Kóstolgassátok ti is szeretettel a verseit!

Varró Dániel: Eszedbe jut, hogy eszedbe ne jusson

Eszedbe jut, hogy eszedbe ne jusson
valahogy mégis elfelejteni
leírod, aláhúzod, kiragasztod
számárfülecskét hajtogatsz neki
kisimítod, odateszed a székre
az ágy mellé, hogy szem előtt legyen
leülsz, kötsz egy csomót a lepedőre

elalszol, elfelejted, hirtelen
eszedbe jut, felugrasz, zsebrevágod
a szíved közben összevissza ver
sehogy sem hiszed el, hogy ott van nálad
kihúzkod, megtapogatod, de mindjárt
el is teszed, és ráhúzkod a cipzárt –
mikor megnyugszol, akkor vesztet el.

Tanács a televíziózással kapcsolatban

(Roald Dahl versének fordítása)

Az a legfontosabb dolog
(A gyerekekre gondolok),
Hogy SOHA, SOHA nem szabad,
Hogy tévéműsort lássanak –
Sőt, legjobb, ha a bárgyu láda
Már be sem kerül a szobába.
Amerre csak jártunk, a tévét
A gyerekek szájátva nézték.
Két-három óra meg se kottyán,
Csak néznek, míg a szemük kipottyán.
(Múltkor is láttunk egy helyen
Tíz szemgolyót a szőnyegen.)
Csak ülnek, néznek, néznek, ülnek,
Míg hipnózisba nem kerülnek,
S a sok szennytól, mit egyre néznek,
Olyanok lesznek, mint a részeg.
Ó, persze, tudjuk, csendbe vannak,
A falnak fejjel nem rohannak,
Nem kezdik egymást hasogatni,
Hagynak nyugodtan mosogatni,
Míg fő az étel, hűl a lekvár –
De azon eltűnődtek már,
Hogy ez a rémséges doboz
Miféle dolgokat okoz?
ELSORVASZT MINDEN ÉRZETET!
MEGHAL BELÉ A KÉPZELET!
Az észet betömi, eldugítja!
A gyereket úgy elbutítja,
HOGY TÖBBÉ BIZTOSAN NEM ÉRT MEG
TÜNDÉRVILÁGOKAT, MESÉKET!
Az agya lágy lesz, mint a sajt!
FEJÉBEN DUDVA, GAZ KIHAJT!
NEM IS TUD MÁST, csak nézni majd!
„Na jó! – mondjátok majd. – Na jó!
De ha a televízió
Nincsen, mivel foglaljuk el
A drága gyermekünk, mivel?”
Ezt fogjuk akkor válaszolni:
Míg nem volt még e bamba holmi,
Míg e szörnyet fel nem találták,
Mit csináltak vajon a drágák?

Hát elfelejtettétek volna?
Ezt mondjuk lassan, szótagolva:
OL... VAS... TAK...! És OLVASTAK és
OLVASTAK, s még ez is kevés
Volt nekik, OLVASTAK tovább!
Fél napjuk olvasásból állt!
A polc könyvekkel volt tele,
A föld, az asztal is vele,
S az ágy mellett, a kishobába
Még több könyv várt elolvasásra.
Sok szép mese, volt benne sárkány,
Volt indián, cet és királylány,
Kincses sziget, és messzi partok,
Hová sok csempész lopva tartott,
Kampó kezű, komor kalózok,
Egy elefánt, ki csak hallózott,
És rémes, éhes kannibálok,
Üstbe ki tudja mit dobálók...
Mily könyveken búsult-vidult, ó,
Az a sok régi-régi lurkó!
Hát kérve kérünk titeket,
A tévékészüléketek
Dobjátok el, s mi hely marad,
Oda tehettek polcokat,
A polcra végig könyveket,
Hadd ontsanak csak könnyeket,
Hadd rúgkapáljanak a kölkök,
A nyelvük hadd legyen csak oltótt –
Ígérjük, nem kell félnetek,
Ha vártok egy vagy két hetet,
A drágalátos gyermekek
Egyszer csak rájönnek maguktól:
Egy könyvtől lennének nagyon jól.
S ha már olvasnak ők – juhéj!
Szívükben árad szét a kéj,
Érzékeik kiélesednek,
Nem értik majd, hogy mit szerettek
Az émelyítő, a silány,
Hülye, idétlen masinán.
S azok a drága gyermekek
Hálásak lesznek majd neked.

(Forrás: TANÍ-TANI, 12. szám, 2000. tavasz, 59. oldal)

Ha rátaláltok egy-egy kedves versre, szívet melengető írásra, kérlek benneteket, osszátok meg velünk! Ránk fér a „lélekmelegítés”...
(erika.saly@gmail.com)

Közérdekű

Kedves Pulisok!

Azzal a kéressel fordulok hozzátok, hogy akinek van a 2004-ben Mátrafüreden megrendezésre került OT-ról képanyaga, és azt bármilyen formában (papír, digitális) rendelkezésemre tudná bocsátani, valamint hozzájárul, hogy egy dolgozatban felhasználjam, KÉREM, TEGYE MEG!!!
Természetesen a papírképeket visszaküldöm.

kun.m@freemail.hu
Kun Margit
1075 Bp.
Kazinczy u. 8.

Köszönettel:
Kun Margit /Prücsi/

A következő KÖR és Módszerkosár november közepén jelenik meg, ezért a kéziratok elektronikus elküldésének határideje: október 29. (Hársas Éva, eharsas@hotmail.com).

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke Szerkesztő: Hársas Éva Tördelés: Szekeres Tamás Postacím: 1397 Bp. Pf. 530. Honlap: www.mkne.hu
---

Iroda: 1113 Bp. Zsombolyai u. 6. Tel/Fax: 321-4796 e-mail: mkne@mkne.hu Fogadóórák: Hétfő–péntek: 10-12h és 14-16h (előzetes egyeztetés alapján)
--